

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 08 05
COM(2021) 450 final

2021/0254 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje javų taryboje, dėl termino „javai“ apibrėžties 1995 m. Prekybos javais konvencijoje pakeitimo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas yra susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje javų taryboje, dėl numatomo ankštinių augalų įtraukimo į termino „javai“ apibrėžtį pagal **1995 m. Prekybos javais konvenciją**.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. 1995 m. Prekybos javais konvencija

1995 m. Prekybos javais konvencija (toliau – Konvencija) siekiama glaudžiau tarptautiniu mastu bendradarbiauti visais prekybos javais aspektais, skatinti tarptautinės prekybos javais plėtrą ir užtikrinti, kad ši prekyba vyktų kuo laisviau. Be to, Konvencija, atsižvelgiant į visų narių interesus, ketinama kuo labiau prisidėti prie tarptautinių javų rinkų stabilumo, didinti pasaulio apsirūpinimo maistu saugumą ir suburti forumą, kuriame nariai galėtų keistis informacija ir diskutuoti prekybos javais klausimais.

Konvencija įsigaliojo 1995 m. liepos 1 d.

Europos Sąjunga yra Konvencijos¹ šalis.

2.2. Tarptautinė javų taryba

Tarptautinė javų taryba (TJT) – tarpvyriausybinė organizacija, kuri siekia įgyvendinti Konvencijos 1 straipsnyje nustatytus tikslus. Visų pirma, TJT siekia:

- glaudžiau tarptautiniu mastu bendradarbiauti visais prekybos javais aspektais;
- skatinti tarptautinės prekybos javais sektoriaus plėtrą, didinti jo atvirumą ir sąžiningumą;
- prisidėti prie tarptautinės javų rinkos stabilumo, didinti pasaulio apsirūpinimo maistu saugumą ir prisidėti prie šalių, kurių ekonomika priklauso nuo komercinio javų pardavimo, vystymosi.

Šių tikslų siekiama didinant rinkos skaidrumą, kurio siekiama informacijos mainų, rinkos ir politikos raidos analizės ir konsultavimo priemonėmis.

TJT sudaro 30 narių, tarp kurių – daug didžiausių pasaulyje javų gamintojų ir importuotojų. Be Europos Sąjungos ir kitų narių, Tarybos narės yra Argentina, Australija, Egiptas, Indija, Japonija, JAV, Jungtinė Karalystė, Kanada, Rusija, ir Ukraina. Tačiau jos narės nėra Kinija ir Brazilija.

30 TJT narių iš viso turi 2 000 balsų.

Biudžeto procedūrose (žr. Konvencijos 11 straipsnį), t. y. nustatant metinius finansinius narių įnašus, Sąjungai 2020–2021 m.² skirtas 371 balsas.

Priimant sprendimus, t. y. balsuojant (žr. Konvencijos 12 straipsnį), 1 000 balsų paskirstoma vienuolikai eksportuojančių narių (įskaitant Sąjungą, kuriai skiriami 244 balsai) ir 1 000 balsų – devyniolikai importuojančių narių. Reikia pabrėžti, kad apskritai TJT balsuojama labai retai – veikla iš esmės vykdoma bendru susitarimu.

¹ OL L 21, 1996 1 27, p. 47.

² TJT veiklos metai – finansiniai metai, trunkantys nuo liepos 1 d. iki birželio 30 d.

TJT posėdžiuose Europos Sąjungai atstovauja Europos Komisija. TJT posėdžiuose, visų pirma Tarybos sesijose, gali dalyvauti valstybės narės.

2.3. Numatomas Tarptautinės javų tarybos aktas

2021 m. gegužės 14 d. Tarptautinė javų taryba pasiūlė įtraukti ankštinius augalus į Konvencijos (toliau – numatomas aktas) 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktą termino „javai“ apibrėžtį. TJT sprendimą siūloma priimti balsuojant paštu (t. y. taikant rašytinę procedūrą) iki 2021 m. spalio 31 d. Jei nei vienas TJT narys nepateikia rašytinio prieštaravimo, nuo 2021 m. lapkričio 1 d. į Konvencijos 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktą termino „javai“ apibrėžtį įtraukiami ankštiniai augalai.

Pagal pasiūlymą „lęšiai, džiovinti žirniai, avinžirniai, džiovintos pupelės, kiti ankštiniai augalai ir jų produktai įtraukiami į 1995 m. Prekybos javais konvencijos 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateikiamą termino „javai“ apibrėžtį“.

Numatomo akto tikslas – sudaryti sąlygas Tarptautinei javų tarybai išplėsti savo įprasto darbo, nurodyto Konvencijos 3 straipsnyje, apimtį įtraukiant ankštinius augalus. Visų pirma, nuo 2021 m. lapkričio 1 d. į reguliarias ataskaitas, keitimąsi informacija ir specialius tyrimus, nurodytus Konvencijos 3 straipsnyje, turėtų būti įtraukti ankštiniai augalai ir jų produktai. Šalių narių vyriausybės turėtų bendradarbiauti su Tarpvyriausybinės konferencijos sekretoriatu ir teikti atitinkamą informaciją apie šiuos ankštinius augalus ir jų produktus.

Nors Konvencijoje nenustatytos specialios taisyklės dėl balsavimo paštu procedūros (arba procedūros raštu), Konvencijos 14 straipsnyje dėl Tarybos sprendimų nereikalaujama, kad tokie sprendimai būtų priimami Tarybos sesijoje.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

Tarybos sprendimu 96/88/EB³ Europos Sąjungos sudaryta **1995 m. Prekybos javais konvencija** galiojo iki 1998 m. birželio 30 d., o vėliau jos galiojimas buvo reguliariai pratęsiamas. Kiekvieną kartą Konvencijos galiojimas, remiantis jos 33 straipsniu, pratęsiamas ne ilgesniam kaip dvejų metų laikotarpiui. Paskutinį kartą Konvencija buvo pratęsta Tarptautinės javų tarybos sprendimu 2021 m. birželio 7 d. ir galioja iki 2023 m. birželio 30 d..

Sudarant Konvenciją, į 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktą apibrėžtį „javai“ įtraukti šie produktai: „miežiai, kukurūzai, soros, avižos, rugiai, sorgas, kvietrugiai ir kviečiai bei jų produktai“.

Vėliau, 2008 m. Tarptautinės javų tarybos nariai nusprendė nuo 2009 m. liepos 1 d. į termino „javai“ apibrėžtį įtraukti ryžius ir jų produktus. Be to, nuo 2013 m. liepos 1 d. įsigaliojo dar kartą išplėsta termino „javai“ apibrėžtis, į kurią buvo įtrauktos įvairios aliejingosios sėklos, konkrečiai, kopra, vilnamedžių sėklos, alyvpalmių sėklos, žemės riešutai, rapsų sėklos, sojos ir saulėgrąžos, taip pat jų produktai.

Europos Sąjunga visada buvo aktyvi TJT narė ir rėmė TJT veiklos aprėpties išplėtimą įtraukiant į jos vykdomą rinkos analizę ir prekybos plėtrą ankštinius augalus. Iki šiol tai buvo daroma *ad hoc* pagrindu, su sąlyga, kad bus patvirtinta TJT metinė darbo programa.

Šio pasiūlymo tikslas – prašyti Tarybos įgalioti Komisiją Europos Sąjungos vardu balsuoti už ankštinių augalų įtraukimą į Konvencijos 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktą termino „javai“ apibrėžtį, siekiant kad įtraukimas įsigaliotų nuo 2021 m. lapkričio 1 d. Oficialus

³ OL L 21, 1996 1 27, p. 47.

Tarptautinės javų tarybos sprendimas dėl pasiūlymo bus priimtas taikant rašytinę procedūrą (balsavimas paštu) iki 2021 m. spalio 31 d.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje numatyti sprendimai, kuriais „nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“⁴.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Numatomu TJT aktu iš dalies keičiama Konvencija išplečiant Konvencijos, kuri yra tarptautinis Sąjungai privalomas susitarimas, 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktą termino „javai“ apibrėžtį. Taigi, numatomas aktas turi teisinę galią.

Numatomu aktu Susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Europos Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su prekyba žemės ūkio produktais.

Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 207 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 207 straipsnio 3 dalies pirma pastraipa kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO PASKELBIMAS

Kadangi Tarptautinės javų tarnybos aktu bus iš dalies keičiama Konvencija į jos 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktą termino „javai“ apibrėžtį įtraukiant ankštinius augalus, Tarybos

⁴ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo Vokietija prieš Tarybą, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 63 ir 64 punktai.

sprendimas po to, kai jis bus priimtas, turėtų būti paskelbtas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje javų taryboje, dėl termino „javai“ apibrėžties 1995 m. Prekybos javais konvencijoje pakeitimo

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Tarybos sprendimu 96/88/EB¹ Sąjunga sudarė 1995 m. Prekybos javais konvenciją (toliau – Konvencija) ir ši įsigaliojo 1995 m. liepos 1 d. Konvencija buvo sudaryta trejų metų laikotarpiui;
- (2) Konvencijos 2 straipsnio 1 dalies e punkte šios Konvencijos tikslais pateikiama termino „javai“ apibrėžtis. Tarptautinės javų tarybos nariai gali nuspręsti iš dalies pakeisti tą apibrėžtį pagal Konvencijos 32 straipsnį;
- (3) 2021 m. gegužės 14 d. Tarptautinės javų tarybos sekretoriatas pasiūlė į Konvencijos 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktą termino „javai“ apibrėžtį įtraukti ankštinius augalus, siekiant, kad šis pakeitimas įsigaliotų nuo 2021 m. lapkričio 1 d. Pagal pasiūlymą „lęšiai, džiovinti žirniai, avinžirniai, džiovintos pupelės, kiti ankštiniai augalai ir jų produktai įtraukiami į 1995 m. Prekybos javais konvencijos² 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateikiamą termino „javai“ apibrėžtį“;
- (4) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje javų taryboje, dėl Konvencijos 2 straipsnio 1 dalies e punkte pateiktos termino „javai“ apibrėžties pakeitimo, nes Tarptautinės javų tarybos produktų aprėpties išplėtimas įtraukiant ankštinius augalus į termino „javai“ apibrėžtį atitinka Sąjungos interesus,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Tarptautinėje javų taryboje, yra balsuoti už 1995 m. Prekybos javais konvencijos 2 straipsnio 1 dalies e punkto pakeitimą į termino „javai“ apibrėžtį įtraukiant ankštinius augalus pagal 2021 m. gegužės 14 d. Tarptautinės javų tarybos sekretoriato pateiktą pasiūlymą.

¹ 1995 m. gruodžio 19 d. Tarybos sprendimas 96/88/EB dėl Europos bendrijos Prekybos javais konvencijos ir Pagalbos maistu konvencijos, sudarančių 1995 m. Tarptautinį susitarimą dėl javų, patvirtinimo (OL L 21, 1996 1 27, p. 47).

² Tarptautinė javų taryba, 2021 m. gegužės 14 d. GC53/3, 1 priedas.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas